

PRODUKTYVIŲ KARVIŲ SERGAMUMAS SUBKLINIKINE KETOZE. SUBKLINIKINĖS KETOZĖS PROFILAKTIKA PROPILENGLIKOLIU IR NIACINU

Vytuolis Žilaitis, Jūratė Kučinskienė, Genadijus Vorobjovas, Sigitas Japertas, Vilius Žiogas
Neužkrečiamųjų ligų katedra, Lietuvos veterinarijos akademija, Tilžės g. 18, LT-47181, Kaunas;
tel. (8~37) 36 34 02; el. paštas: vituolis@lva.lt

Santrauka. Penkių Lietuvos pieno ūkių, 50-ties labai produktyvių karvių kraujo serume nustatinėjome gliukozės, magnio, kalcio, fosforo, kraujo proteinų, hidroksibutiratų (Hb) koncentraciją, transaminazių aspartataminotransferazės (AST) ir alaninaminotransferazės (ALT) aktyvumą ir pieno sudėtį. Tirtų karvių produktyvumas per laktaciją – 6,5–7,5 tūkst. kg pieno). Vidutinė tiriamų karvių Hb koncentracija – 1,23 mmol/l, (svyravo nuo 0,62 iki 1,5 mmol/l, o 57,7 proc. karvių ji buvo 1,2 mmol/l ar didesnė (didesnė nei 1,2 mmol/l Hb koncentracija – patikimas ketozės požymis). Subklinikinė ketozė asocijuojasi su pieno riebumu, laktoze, kraujo gliukoze ir enzymų aktyvumu. Jei pieno riebumas 4,9–5,4 proc., laktozės 4,0–4,19 proc., šlapalo 20–21 mg proc., pieno baltymų 3,36–4,14 proc., SLS daugiau nei 300 000 ml⁻¹, kraujo serume Hb daugiau nei 1,2 mmol/l, bendrųjų baltymų – 77,12–78,0 g/l, kalcio – 2,0–2,15 mmol/l, gliukozės – 1,5–1,7 mmol/l, magnio – 0,89–0,9 mmol/l, fosforo – 1,91–2,03 mmol/l, AST aktyvumas 109–134 TV/l, ALT 23–26 TV/l, karvė serga subklinicine ketoze.

Dešimt karvių 10 parų su pašaru šėrėme po 250 g propilenglikolio. Kraujo serumo ir pieno sudėties pokyčius fiksavome tuoj po eksperimento ir praėjus 20 parų. Pasibaigus gydymui, kraujo serume sumažėjo Hb koncentracija, pieno riebumas, hipoglikemijos požymiai. Panašius rezultatus gavome dešimt karvių 7 paras iš eilės šerdami po 12 g niacino. Po gydymo niacinu padidėjo laktozės koncentracija.

Raktažodžiai: karvių kraujo serumas, hidroksibutiratai, ketozė.